

Baggrunden for nedenstående citat fra artikel i *Lolland-Falsters historiske årbog 1913* (forfattet af Viggo Holm på grundlag af dokumenter i "Laaland-Falsters Stiftarkiv") er, at staten midt i 1700-tallet ønskede at fremme den indenlandske industriproduktion og derfor bl.a. ville tvinge lokale købmænd til at aftage bestemte mængder og kvaliteter stof, fremstillet på de statslige manufakturer. Dette fænomen kaldes "merkantilisme".

Købmændene på Lolland og Falster var ret uvillige til at deltage i arrangementet og protesterede over vilkårene og saboterede i en vis grad projektets gennemførelse.

"....Denne og lignende Forestillinger huede aabenbart ikke Stiftamtmanden, den fornemme Embeds-herre, Grev Fr. Raben. Han skrev 11/6 1765 om disse Erklæringer, at de dels var utilstrækkelige og utydelige, dels for en stor Del gelejdede med adskillige unyttige Ræsonnements. Han vilde ikke have mere af den Slags, Borgmesteren maatte fremtidig forhandle med Købmændene og indberette Resultatet. De handlendes egne Erklæringer vorder ikke oftere imodtagne, d. v. s., at disse Erindringer maatte ikke stiles eller sendes *direkte* til Stiftamtet, hvortil de dog senere kom som *Vedlæg* til Borgmestrenes eller Byfogdernes Betænkninger....."

"....*Nysted* Byfoged *Aagaard* fandt Stiftamtmandens Ordre af 11. hujus "til dels dunkel for mig at begribe". *Nysted* ligger i en Krog, og Folk, som vil have Fabrikvarer, tager til Maribo, der ligger midt i Landet ellers til Rødby og Saxkøbing, "og kan de ikke faa der efter Tykke, tager de til Nykøbing, "hvor der kan bekommes, som forlanges". Han mente dog, at der maatte kunne afsættes allermindst 4 Stkr. Klæde af forskellig Farve, 4 Stkr. Rask, 5 Stkr. Baj, 2 Stkr. Svane baj, 2 Stkr. Olmerdug, 4 Stkf. Forbaj, 2 Stkr. Flonel, 2 Stkr. Kameloter, 6 Dusin uldne Huer, 4 Stkr. blaat Lærred og 4 Stkr. sribet og trykt Lærred, 100 Stkr. adskillige Barattes Baand og 10 Stka. Katun.

Det synes næsten, som om Byfogden her har disponeret paa egen Haand, i alt Fald viser Opgivelserne fra efterfølgende tre Byer, at disse næppe var bedre forsynede end *Nysted* eller turde gøre Regning paa en Afsætning, der *allermindst* var større end *Nysteds*....."

Købmændene beklagede sig over at de fik andre varer end de lovede, at kvaliteten var ringe og at afsætningen generedes af at alle handlede med de samme varer. Merkantilismen spillede fallit, og tvangsforanstaltningerne ophævedes.